

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 134 — ŠTEV. 134.

NEW YORK, SATURDAY, JUNE 7, 1924. — SOBOTA, 7. JUNIJA, 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

PREDSEDNIK COOLIDGE NIMA TEKMECA

Predsednik Coolidge nima nobenega tekmeca v boju za nominacijo, ker sta Johnson in La Follette odstopila. — Johnson ne bo dovolil, da bi se predložilo konvenciji njegovo ime. — Več posameznih skupin sestavlja republikansko platformo. — Senator Lodge proti kakršnikoli priključitvi.

Cleveland, O., 6. junija. — Ime predsednika Coolidgea bo edino, ki bo predloženo prihodnji teden republikanski narodni konvenciji, soglasno z ugotovitvijo, katero je izdal včeraj tukaj William Butler, predkampanjski manager predsednika Coolidgea.

Butler je rekel, da je senator Johnson iz Californije oprostil svojo peščico delegatov in da ne bo dovolil, da bi se njegovo ime predložilo konvenciji.

Že poprej pa je postalo znano, da ne bo predloženo ime senatorja La Follette iz Wisconsin. La Follette je dal svojim delegatom definitivna navodila naj ne imenujejo njegovega imena.

Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da bi Frank Lowden, prejšnji governor iz Illinois izvoljen kot tovariš predsednika Coolidgea, če se bodo izpolnile želje republikanskih voditeljev.

Izvedelo se je tudi, da je predsednik pripravljen sprejeti Lowdena kot tovariša v boju. Obenem so tudi zavrnili govorice, da je izjavil Lowden, da ne bo sprejel podpredsedniške nominacije, če bi mu bila ponudena.

Butler je priznal časnikarskim poročevalcem, da je več skupin zaposlenih s sestavljanjem republikanske platforme.

Republikanski narodni voditelj je prvokrat priznal, da so se pojavila nesoglasja glede posameznih točk programa. Seveda je tukaj splošna govorica, da nasprotuje senator Lodge in da bo tudi na konvenciji nasprotoval vsaki programski točki, ki bi se zavzemala za vstop Združenih držav v svetovni dogovor, vendar pa se dosedaj še ni glasilo, da se je pojavil kak razkol glede programa samega.

Nesoglasje glede programa ni edini znak nezadovoljstva v vrstah republikancev. Mrs. Harriet Upton iz Warren, O., voditeljica gibanja za žensko volilno pravico, je objavila, da je resignirala kot podpredsednica Narodnega republikanskega izvrševalnega odbora. Ob istem času pa se je glasilo, da bo odstopila tudi Mrs. Leonard Woods iz Pittsburgha, druga podpredsednica.

Namignilo se je, da je Mrs. Upton skrajno nezadovoljna z vodstvom republikanske stranke, a teh govorice ni bilo mogoče potrditi. Edini odgovor, ki ga je dala na tozadnja vprašanja, se je glasil: — Ob sedanjem času ne morem reči ničesar.

THAW BO DOBIL VSO SVOJO DEDŠČINO.

Pittsburgh, Pa., 6. junija. — Harry Thaw, bo prišel še tekom prihodnjega tedna v polno posest svojega premoženja. Odkar se je vrnil domov, je bil neprestano zaposlen. V hiši matere si je dal urediti delavno sobo. Zgodaj zjutraj vstane ter završi s svojimi tajnic korrespondenco tekom dopoldneva. Njegovi prijatelji izjavljajo, da hoče zopet pričeti s svojim tvorniškim podjetjem, katero je moral opustiti pred osmimi leti.

ODPOTOVANJE DELEGACIJE.

Newyorška delegacija na republikanski narodni konvenciji v Clevelandu se je v četrtek odpeljala s posebnim vlakom.

ANGLEŠKO BRODOVJE V HONOLULU.

Honolulu, 6. junija. — Danes je dospelo sem iz Avstralije sedem ladij. Posadki poveljuje podadmiral Frederick I. Field. V torek bodo ladje odplule proti Vancouveru.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:
JUGOSLAVIJA:
1000 Din. — \$13.20 2000 Din. — \$26.20 5000 Din. — 65.00
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.
Računplača na zadnje pošte in izplačuje "Poštini čokovni zavezi".
ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
200 lir \$ 9.80 300 lir \$14.40
500 lir \$23.50 1000 lir \$46.00
Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.
Računplača na zadnje pošte in izplačuje Jadranska Banka v Trstu, Opotli in Zadru.
Za pošiljke, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po močnostni še poseben dopust.
Vrednost Dinarjev in Lir sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vneprej računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.
POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—
Glede izplačil v dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.
Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.
FRANK SAKSER STATE BANK
22 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Tel. Cortlandt 4687.
Glavna poslovalnica Jadranske Banke.

NOVA IZNAJDBA V ZDRAVNIŠKI VEDI

Nekateri ljudi se loti škrlatice, nekateri so pa proti nji že po naravi zavarovani. Zdravniki lahko preiskujejo vsakega človeka, če je sprejemljiv za škrlatice ali ne. Vzbrizgajo mu poseben serum, in če se pojavi na človeku po štirindvajsetih urah rdeča madež, je to znamenje, da ni zavarovan proti škrlatici. Slika nam kaže newyorškega zdravnika dr. Abrahama Zingherja, ki dela tozadnje poskuse na svojem 4 leta starem sinu.

LETALCI SE BLIŽAJO OZEMLJU TAJFUNOV

Ameriški letalci na poletu krog sveta, se bližajo sedaj najbolj nevarnemu delu svojega potovanja, namreč pasu, kjer divjajo tajfuni.

Washington, D. C., 6. junija. Če se ne bodo pojavile povsem nepričakovane zapreke in če ne bo nikakih nezdov, bodo dospeli ameriški armadni letalci v Kalkuto, Indija v teku naslednjega tedna ter dali preurediti svoje stroje za potovanje preko kopnega do Anglije, katero potovanje jim bo mogoče izvršiti v dosti krajšem času kot so ga porabili na svojem potu dosedaj, kajti njih aeroplani bodo delovali kot aeroplani na kopnem ter bodo poleteli preko znanega ozemlja ter po organiziranih zračnih poteh.

Zelo skrbno se je pregledalo in osnažilo ameriška letala na japonski zračni postaji v Kasumigaura, petdeset milj od Tokija. Instalirani so bili novi Liberty motorji ter tudi preiskušeni in pritrjeni so bili novi pontoni. Vsi deli aeroplanov so bili skrbno pregledani ter na sveže prebarvani, da bodo lažje prestali suho vročino, kateri se bližajo sedaj.

Prvotno se je nameravalo odstraniti pontone že v Tokio ter jih nadomestiti s kolesi, a informacije, ki so prišle iz Kitajske, javljajo, da je boljše, da se tega ne stori, ker ni na Kitajskem primerne mesta za pristanje na kopnem, dočim je nebroj izvrstnih pristanišč.

VELIKA AVIJATIŠKA NESREČA NA JAPONSKEM.

Tokio, Japonska, 6. junija. — Dva japonska mornariška častnika, trije podčastniki so bili na mestu ubiti in nadaljni podčastnik je bil smrtno poškodovan tekom nesreče, ki se je pripetila pri Jokosuka mornariški bazi v bližini Tokija.
Vsi so se nahajali na krovu hidro-plana, ko je eksplodiral kotel z gazolinom. Letalo je padlo približno iz višine šeststih čevljev ter pristalo v skalnatem gričevju, popolnoma razbito.

POLOŽAJ V WASHINGTONU ZAPLETEN.

Washington, D. C., junija. — Tukajšnji položaj je precej zapleten. Glasi se sicer, da hočejo še v zadnji uri storiti nekaj za farmerje. Senat je sprejel mornariško predlogo, ki dovoljuje 150 milijonov dolarjev.

LIGA NARODOV NE BO OZDRAVILA AVSTRIJE

Prebivalstvo avstrijske republike je v velikih stiskah kljub pomoči ali morda ravno radi pomoči Lige narodov.

Dunaj, Avstrija, 6. junija. — Arbeiter Zeitung, glavni organ socialnih demokratov, je mnenja, da je veliki pritisk, katerega izvajajo mednarodni bankirji s pomočjo finančne diktature Lige narodov, posebej v dr. Zimmermannu, vsaj indirektno ustvaril ozračje, ki je dovedlo do morilnega atentata delavca Javoreka na kancelarja Seipela.

Arbeiter Zeitung kara z velikim ogorčenjem Neue Freie Presse radi izjave slednje, "da je postal proletarijat nesramen in razvajen". Povdarja, da je skušal Javorek z manj kot \$4 preživljati družino ter dostavlja: — Živahna brutalnost, s katero se izrablja mase, da more par ljudi črpati dobičke, izživa naravno neomejeno sovraštvo do kapitalizma.

Kljub optimističnim poročilom v dunajskih listih, ki so kontrolirani od bančnih skupin je dovedlo "saniranje" Avstrije potom Lige narodov do resne krize. Težka roka diktatorja Lige tiči državni proračun na tako nizki točki, da ne more država plačati svojim uslužbencem niti toliko, da bi vegetirali.

Breme davkov, izgube vsled spekulacij in skoro kriminalno pomanjkanje varstva bančnih depozitov je ustvarilo položaj, ki dovede na Dunaju vsaki dan do številnih samomorov, včasih po dvanajst na dan. Ker pa je na tehničnem njen ugled, mora Liga pokazati, kaj lahko stori ter se ne vrjame, da bi Liga prepustila Avstrijo njeni usodi.

TRJE ANGLEŠKI ČASTNIKI IN SERŽANT UBITI.

Grantham, Anglija, 6. junija. — Trije avijatiški častniki in en seržant so se včeraj smrtno ponesrečili tekom neke letalne nesreče, ki se je pripetila pri Spittlegate, v bližini tukajšnjega kraja.

VSI INDIJANCI BODO POSTALI AMERIŠKI DRŽAVLJANI.

Washington, D. C., 5. junija. — Predsednik Coolidge je včeraj podpisal odlok, ki podeljuje vsem Indijancem, prebivajočim v Združenih državah, državljanske pravice.
Zemlja, kjer prebivajo Indijanci, bo pa še zanaprej pod vladnim nadzorstvom.

PREDSEDNIŠKA KRIZA V FRANCOŠKI REPUBLIKI

Herriot je rekel, da bi sprejel ministrsko predsedništvo, če predsednik odstopi, a slednji je to odločno zavrnil. — Pričakovati je vsled tega stavke poslanske zbornice.
Poročla Arno Dosch-Fleuret.

Pariz, Francija, 6. junija. — Edvard Herriot je včeraj zvečer sprejem francoskega ministrskega predsedništva.

Predsedniku republike je povedal, da bi sprejel mesto, če bi Millerand ob istem času predložil poslanski zbornici svojo resignacijo. Millerand tega ni hotel storiti ter odvrnil:

— Bil sem izvoljen predsednikom za sedem let ter smatram za svojo dolžnost, da ohranim zupanje, stavljeno v mene s tem, da služim sedem let. Čutil bi, da nisem izpolnil svojih obveznosti napram republiki, če bi privolil v resignacijo ter ustvaril s tem precedent, kojega nevarnosti ni mogoče pretiravati.

S tem se je pojavila predsedniška kriza, katero so pričakovali že ves teden. Med predsednikom in poslansko zbornico zija prepad in najbrž tudi med predsednikom in senatom. Poslanska zbornica bo brez dvoma pričela z zakonodajno stavko. Pripravljen je bil predlog, "da je sklenila poslanska zbornica odgoditi se do sprejema poročila od predsednika (namreč obvestila o resignaciji).

Vrjetno je, da bo poslanska zbornica že danes sprejela ta predlog, nakar bo isti predlog stavljen tudi v senatu.

Po izjavi Herriota, da noče sprejeti ministrskega predsedništva, je preživel Millerand večer v družbi različnih članov senata, s katerimi se je posvetoval. Tekom popoldneva pa se je že posvetoval s predsednikom senata in govornik je njegovo stališče v senatu.

Jutri bo Millerand najbrž naprosil še nadaljne radikale, naj stvorijo vlado, čeprav mu je znano vnaprej, da bodo ti njegovo ponudbo odklonili. Nato pa bo najbrž izbral Francois-Marsala ali Maginota. Če izbere Francois-Marsala, bo storil to, da ugodno opoziciji, a če bo Maginot privolil v to, da stopi pred poslansko zbornico kot izvoljenec Milleranda, bo pomenjalo to odločen boj.

Maginot, ki je bil Poincarejev vojni minister, ki je pripravil invazijo Rurha, je znan tudi radi tega, ker občuduje italijanske fašistovske metode. Nastop Maginota je povzročil govorice, da se pripravlja tudi v Franciji fašistovski državni preobrat.

LAŠKA KRALJEVA DRUŽINA NA ŠPANSKEM.

Valencia, Španija, 6. junija. — Danes so dospeli sem italijanski kralj in kraljica ter prestolonaslednik Humbert ter bodo gostje španske vlade.

PEKLENSKI STROJ PO POŠTI.

Brooklynski trgovec A. J. Sidford je dobil včeraj po pošti zavoj, ki se mu je zdel sumljiv. Na policiji so razkrili, da je bil v zavoju peklenjski stroj, ki bi brez dvoma ubil vsakogar, kdor bi zavoj naprevidno odprl.
Trgovec je rekel, da nima manjšega pojma, kdo bi mu strekel po življenju.

MORILCA OBTOŽENA PO PRVEM REDU

Veleporota je obtožila Leopolda in Loeba odvedenja in umora po prvem redu. — Veleporota je zaslišala 71 prič. — Okrajni pravdnik je naprosil, naj se prične proces proti obema dne 15. julija. — Leopold ni tako učen kot se dela. — Zločinca sta hrepnela po doživljajih, pustolovstvih in izkušnjah.

Chicago, Ill., 6. junija. — Veleporota za Cook okraj je včeraj zvečer dvignila proti Nathanu Leopoldu mlajšemu ter Richardu Loebu po dve obtožbi, kojih prva se tiče odvedenja v namenu, da se izsili odkupnina, druga pa umora po prvem redu.

Obtožbe bodo še tekom današnjega dne predložene sodišču. S tem bo avtomatično razveljavljeno habeas corpus postopanje, ki je veljalo odkar so vzeli oba obtožena iz rok okrajnega pravdnika ter ju izročili šrifu v varstvo.

Pred veleporoto je nastopilo eno in sedemdeset prič. Zadnje dejanje je bilo prečitati bistvene dele priznanja. V celi seriji vprašanj in odgovorov se je pokazalo, kako je dvojica prišla mladega Franka, ga ubila, slekla, ter vozila njegovo truplo naokrog več ur v svojem avtomobilu.

Veleporota je tudi izvedela, kako sta morilec jedla v neki restavraciji na 63. cesti, dočim je bilo skrito truplo pod plahto v avtomobilu. V isti restavraciji sta kupila tudi steklenico gina.

Kot glavni motiv strašnega dejanja se navaja pohlep po "doživljajih", "pustolovstvih", in "izkušnjah".

Z obtožbo veleporote je odprta pot za bitko v sodni dvorani. Okrajni pravdnik Crowe bo naprosil, naj se določi datum za pričetek obravnave na dan 15. julija. Obramba bo odločno nasprotovala tako hitremu pričetku obravnave in sicer radi javnega razburjenja, ki bi lahko vplivalo na nepristanost porote.

Država je že poklicala štiri vodilne psihiatre Chicago, da dajo izvide glede duševnega stanja obeh morilcev. Med temi je dr. Krohn, ki je mnenja, da sta oba morilec duševno zdrava.

"To nista slučajna takozvane dementije praecox ali hitro razvijajoče se blaznosti kot se je namignilo od getove strani," je rekel. "Nekaj ravno nasprotnega sta. V slučaju dementije praecox izgubi dotični vse zanimanje za ostalo, ker je ustvaril svoj lastni svet. Ta dva mladiča pa sta se intenzivno zanimala za vse, kar se je vršilo krog njiju.

"Noben človek, ki trpi na dementia praecox, bi ne mogel zasnovati takega zločina. Ne mogel bi ustvariti tak alibi ter se ga držati, kot sta storila ta dva. Tudi bi ne mogel navesti tako doslednega priznanja kot sta dva mladiča."

Glede motiva je našel dr. Krohn dosti v zgodovini preneglega razvoja obeh mladičev. "Iz jasnega neba," je rekel, "je skoro nemogoče, da bi ta dva mlada človeka mogla izvršiti tak zločin. Razumevanje napredovanja in razvoja njih duševnih lastnosti pa kaže, da je bil ta čin naravna posledica."

Okrajni pravdnik Crowe je rekel časnikarskim poročevalcem, da se ni še nikdar tako postopalo z ljudmi, osumljenimi umora, kot s tema dvema. V mestu so se namreč širile govorice, da so oblasti oba dečka mučili ter ju prisilile k priznanju. Nikdo ni položil roke na oba ali izgovoril kake robate besede.

NEMCA, KI STA NAMERAVALA UMORITI VON SEECKTA — OPROŠČENA.

Berlin, Nemčija, 5. junija. — Danes se je tukaj zaključila senzijska obravnava proti radikalcem Thormannu in Grandellu, ki sta nameravala umoriti načelnika državne brambe von Seeckta.

Njuna zagovornika sta dokazala, da sta res napravila načrt za umor, da ga pa sama nista hotela izvršiti.

VELIKI ZRAČNI MANEVRI.

San Diego, Cal., 6. junija. — V torek se bodo začeli v tukajšnji okolici veliki vojaški manevri. Manevrov se bo udeležilo tudi sedemindvajset armadnih zrakoplovec.

PASTOR JE BIL TUDI ŠOFER.

Stamford, Conn., 6. junija. — Pri neki avtomobilski nezgodi se je izkazalo, da je bil duhovnik neke tukajšnje cerkve zaposlen tudi kot šofer. To je pastor Clarence Goodman v cerkvi Nazarena. Izgubil je kontrolo nad svojim avtomobilom, ko je vozil po nekem griču nad dol ter se zaletel v ne-

Slika nam predstavlja predsednika Coolidgea ter je bila poslana telegrafičnim putem iz Cleveland, O. v newyorški urad American Telephone & Telegraph Co. Tako prenašanje slik je šele v začetnem razvoju, pa se bo brez dvoma kmalu izboljšalo.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKI NAJAVI

Organ and Published by
Marcel Publishing Company
 14 Corporation

FRANK BARBER, President
 LOUIS BENEDEK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
 14 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
 (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Da bi se bilo volja biti na Ameriki	Da New York bi bilo volja biti na Ameriki	U. S.
Da bi se bilo volja biti na Ameriki	Da New York bi bilo volja biti na Ameriki	U. S.
Da bi se bilo volja biti na Ameriki	Da New York bi bilo volja biti na Ameriki	U. S.
Da bi se bilo volja biti na Ameriki	Da New York bi bilo volja biti na Ameriki	U. S.

Subscription Yearly \$4.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.
 Svoje pravice podpisati in odobriti se ne prepuščajo. Donar naj se blagovestno
 odziva na Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da nam
 radi prelože hitrosti naznaniti, da hitroje najdemo naslednika.

"GLAS NARODA"
 14 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
 Telephone: Cortlandt 2878

TRADES UNION COUNCIL
 NEW YORK CITY

Iz Jugoslavije.

Velika tatvina v Subotici.

Dostojni neznan zločin so vložili v stanovanju subotičkega milijonarja Schweigerja ter odnesli ročno blaginjo, v kateri je bilo 1 in pol milijona dinarjev v raznih valutah in razne dragocenosti.

Automobilski nesreča.

Na Tuškanec pri Zagrebu se je zgodila težka avtomobilska nesreča, ki je zahtevala tudi človeško žrtve. Sofer Melior Bačun je med vožnjo proti Tuškancu srečal svoja dva prijatelja Julija Kobanjskega in Ivana Stahla ter ju pozval, da prisledeta. V bližini Čurloka so našli na dve devotki, ki sta jih živahno pozdravljale. Bačun je ustavil avtomobil in je pozval še devotki, da prisledeta. Avtomobil, še italijanski, je bil s petimi osebnimi popolnoma prenapolnjen. Sofer je vozil z brzino 35 km na uro proti Tuškancu. Ko se je avtomobil spustil po klancu proti Streljani nido, je nenadoma odpovedala zavora. K nesreči se je moral avto tudi izogniti nekemu štoru na cesti. Sofer je skušal obrniti proti desni, moral pa je okreniti na levo. Obe devotki, nahajajoči se na avtomobilu, sta skočili z njega. Pri tem je 18letna Anka Svigir odskočila tako nevarno, da je z glave priletela v štor, odnosa v steblo in je obležala mrtva. Druga devotka pa je nenadoma izginila. Pri nesreči je bil poškodovan tudi Stahl. Nesreče je kriv sofer, ki je vozil hitro.

Železniška nesreča.

Pri Breki v Bosni se je utrgala od vlaka skupina vagonov, ki je zdrvela proti mostu, ki vodi čez Savo. Na mostu je bil velik promet in vagoni so se zaleteli v skupino voz. Trije vozovi so bili razbiti in en konj mrtev. Težko ranjen je bil neki voznik.

Samomor na železniški progi.

Na železniški progi v Podušcu pri Zagrebu so našli pred dnevi razmesarjeno truplo nekega neznanca, ki je očividno skočil pod vlak. Sedaj so ugotovili neznančev identiteto in je to leta 1892 v Čučerjeh rojeni Franjo Rustan. Brat samomorilca se nahaja v blaznici Stenjavac pri Zagrebu.

Samomor srezkega načelnika.

V Cetinju v Črni gori se je ustrelil Stevo Martinović, srezki načelnik v pokojni. Vzrok samomora ni znan. Trdi se, da je tudi pokojnikov oče izvršil samomor, iz česar je sklepali, da je to rodinska bolezen.

Iz prepira dvojni uboj v Bosni.

V selu Gornji Gradini pri Banjaluci se je na sejnu sprla večja družba seljaških fantov. Med preprom sta brata Pero in Jovo Rodić z noči navlačili na Dušana iz Puna Tešića. Sleđnja sta bila tako težko poškodovana, da sta še isti dan podlegla poškodbam.

Samomor industrijalca.

Sarajevski tovarnar pohištva Kasim Gjanović se je te dni ustrelil. Zapustil je pismo, v katerem pravi, da si mora končati življenje, ker ne more izpolniti svojih denarnih obveznosti.

Samomor slovenskega brivca.

V gozdu pod Pantovčakom pri Zagrebu so našli na nekem drevesu obešeno moško truplo. Pri samomorilecu so našli krstni list, iz katerega je razvidno, da je obešenec identičen z Antonom Kolarjem, rojenim leta 1890. In pristojen v Dolenji Logatec, brivskim pomočnikom v Zagrebu. Kolar, nepopolnjen alkoholik, je znanec že večkrat izjavil, da si bo končal življenje, ker nima ne sredstev, ne zaslužka.

Merilka v službi orožnikov.

Pred enim letom je zbežala iz zagrebške ženske kaznilnice 40-letna služkinja Ruža Koloničeva, rojena v Drenju blizu Djakovca v Slavoniji, ki je bila obsojena radi zločinov dvojnežnega umora. Umorila je namreč dve ženi. Vse iskranje ubegle kaznjence je bilo za v dvajsetih letih trdega dela, je vedno kvečjem 1500 dolarjev. Toliko jo pojasnilo rojakom. V kratkem se še kaj oglasim. Svoj dopis pa zaključujem z besedami: Ne v Brazilijo!

Pozdrav! M. E.

stoj. Te dni so pa orožniki v Bogdanovcih nenadoma odkrili v svoji kuharici Ruži ubegle kaznjence Koloničeve. Spoznali so jo po tiralici, ki je bila izdana šele sedaj po preteku enega leta! Orožniki seveda niso niti sanjali, da jim kuha nevarna morilka, ki je tudi takej priznala svojo identiteto in rekla, da se je čutila najbolj varna v službi orožnikov.

Zločin okrutne žene.

Na sicer mirnem otoku Rabu se je pripetil nedavno grozen zločin, ki je vznemiril celi otok. Antica Ernohić, žena Ivana Ernohića, je s pomočjo svojih nedeletnih otrok umorila svojega spečega moža, s katerim je živela v trajnem prepiru, ker mu je jemala denar in ga lahkemiselno zapravljala. Ko je mož z osmelelimi sinčkom že trdo zaspal v svoji postelji, mu je vlija v odprta usta vrelega olja, pri čemer je bil nevarno ožgan tudi sinček Anton. Žena je potem pripovedovala sosedom, da je njen mož izvršil samomor. Orožniški narednik Šilović pa je kmalu izprevidel, da je bil nad možem izvršen zločin, kar je žena po daljšem ebotavljanju tudi priznala.

Izpred sodišča.

Premetena špekulacija.

V Podlipi so pri K. evih težko čakali hčer, ki je šla tihotapiti čez mejo in se se ni vrnila. Naenkrat se oglašajo pri njih neznana ženska, ki se legitimira kot prijateljica in sotrpinka domače hčere v gorški jetnišnici. Prošla je za božjo voljo, naj dajo kaj obleke in jedi za ubogo jetnico, ki bo še nekaj časa morala sedeti zaradi tihotapstva. Ginjeni starši so se s toplimi besedami zahvalili za uslužnost tuje dame in so ji izročili blaga in obleke za zaprto hčerko. Če zpar dni pa se je zvrta prijateljica zepet vrnila in prosila za denar, ki ga bo jetnica rabila za odvetnika. Dal iso ji tudi rade volje denar. Nepriznane pa je prišlo na dan, da si je postrežljiva prijateljica vse izmislila in prišla je pred deželno sodišče v Ljubljani, ki jo je obsodilo na 10 mesecev ječe in 1365 Din odškodnine.

Nepoštena služkinja.

Angela Ugovšnik, 20letna dekla v Solčavi, je ukradla leta 1922. svojemu službodajalcu zlatino in nato potegnula v Avstrijo. V Celovcu obsojena zaradi tatvine na tri mesece, je bila leta 1923. izgnana v svojo domovino. Kmalu nato so iztaknili njeni dolgi prsti pri novem službodajalcu razno perilo in ker je imela že raztrgane čevlje, je vzela še nove pri neki drugi stranki. Nepopolnjen mladotatko je obsodilo celjsko sodišče na 6 tednov ostrega zapora.

Kaj vam pomaga biti milijonar?

Če ste milijonar in če niste dobrega zdravlja, boste slišali vsak dan reči svojega zdravnika: "Vi ne smete tega jesti!" ali: "Tega ne smete storiti!" Odjemalci Trimerjevega Grenkega Vina pa lahko rečejo: "Da, mi nimamo milijonov, imamo pa zato zdravje, ki je boljše kot bogastvo." Trimerjevo Grenko Vino jih oskrbi s potrebno odporno silo. Vsakdo požira in vdihava bacile jetike in drugih bolezni, toda moč zdravega telesa ne dopušča, da bi se bacili razmnoževali, ampak jih prežene. Slabo telo, posebno zaprto telo, se ne more ustavljati bacilom. Trimerjevo Grenko Vino odstrani iz črevesja vse zaostale snovi, ki so valiče bacilov. Da vam zdrav tek ter mirno spanje. Oglašite se danes pri lekarnarju ali prodajalcu ter kupite Trimerjevo Grenko Vino za vaše zdravje!

Pozdrav! M. E.

Peter Zgaga

Poznal sem rojaka, ki bi se strašansko rad oženil. Iskal je in iskal, leta in leta, pa ni imel rezeve sreče, kljub temu, da je vsaki posebej zatrljeval, da jo bo na rokahnosil.

— Gospodična, na rokahnosil vas bom nosil, če me vzamete.

To so bile njegove vsakdanje besede, katere je ponavljal pri vsaki priliki.

Matero so mu vrjele, hčere pa niso marale zanj. In matero se prigravarjale hčeram:

Vzemi ga! Dober človek je; na rokahnosil te bo nosil.

Pe ne in ne!

No, nazadnje mu je vseeno ena sedla na lim, oziroma on ji je sedel, ali kako se je reče.

Po dveh ali treh letih izopet vidim rojaka. Oženjenega, s tremi otroci.

— No, kako je? Kako se počutiš v zakonskem stanu ti, ki si vedno poudarjal, da jo boš nosil na rokahnosil.

Rojak me žalostno pogleda, si obriše pot s čela ter obupno odvrne: — Oh, težava je, težava.

Jovo Čaruga, o katerem je sleherni dan daljša poročila na zadnji strani, zna biti oproščen.

Ni namreč tako neumen, kot bi si človek mislil. Neprestano zatruje, da ni ustrelil nobenega Srba.

To pa nekaj velja pred jugoslovanskim sodiščem.

Ako se mu posreči dokazati, da so bili ljudje, katere je umoril, zagovorniki jugoslovanske republike in odločni nasprotniki Pašičeve vlade, se prav lahko primeri, da bo Čaruga izpuščen kot državni koristen človek in bo dobil povrh tega še par soldov nagrade.

Uprave jugoslovanskih listov v Združenih državah računajo ponavadi deset centov za vsako ime, ki je po naročilu objavljeno.

To je povprečno majhen dohodek, kljub temu se pa en list sijajno vzdržuje z njim.

Dostični list je Glasilo K. S. K. J. In dotično ime je Grdinovo.

Ugleden duhovnik, Benigen Snaj piše v neuglednem listu, da so nasprotniki newyorskoga katoliškega shoda škripali z zobmi, ko so videli tako sijajen uspeh.

Škripanje je škodljivo, posebno za zobe.

Zdi se mi pa, da ne bo imel od tega škripanja nobenega dobička znani brooklynski dohtar Polona.

Kadar te tvoji prijatelji nočejo več poznati, pomeni, da te poznajo preveč.

— Ali so vsi moški tako neumni kot si ti? — je vprašala huda žena moža.

— O, ne, — je odvrnil ponižno. — Poznam par pečlarjev...

Če te prosi kdo sto dolarjev na posodo, mu jih daj samo petdeset.

Na ta način bosta vsak po petdeset dolarjev na izgubi.

Otročiček in mati sta sedela pozno zvečer za mizo.

Otročičku se je zdehalo in je rekel materi:

— Mamica, kako lepo storijo mi povej.

Mamica ga je nežno objela, poljubila na čelo ter trdno stisnila debel valjar, ki ga je imela v roki.

Pa je rekla otročičku: — Le še malo počakaj, moj dragi, kmalo bo prišel oče domov. Bo oče povedal kako lepo storijo...

Slavni igralec klavirja Paderewski se je vrnil na Poljsko. Tam bo igral. Poljaki se ne bodo smeli navduševati za njegovo godbo.

Kajti vsi muziko, po kateri morajo Poljaki plesati, preskrbe Francozi.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katoli. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:
 Predsednik: RUDOLF PERDAN, 222 E. 155 St., Cleveland, O.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd St., Lorain, O.
 Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minn.
 Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 561, Ely, Minn.
 Blagajnik: Zastopnik smrti: JOHN MOYER, 211 - 15th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
 Dr. JOS. V. GRAHNE, 200 American State Bank Bldg., 200 Grant St. in 5th Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbori:
 ANTON ERASNIK, Room 244 Bakewell Bldg., 200 Diamond and 200th Streets, Pittsburgh, Pa.
 MOHAR MLADIC, 1224 W. 18 Street, Chicago, Ill.
 FRANK SKRABEC, 4323 Washington Street, Denver, Colo.

Peretni odbor:
 LEONARD SLABODNIK, Box 419, Ely, Minn.
 GREGOR J. FORENTA, 210 Stevenson Bldg., Fuyaluv, Wash.
 FRANK BORICH, 2117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbori:
 VALENTIN PIRIC, 155 London Rd., N. E. Cleveland, O.
 PAULINE ERMENC, 222 Park St., Milwaukee, Wis.
 JORIP STERIE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
 ANTON CELARC, 210 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne poslovanje naj se podlijo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošlje na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in boljših spričeval naj se pošlje na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem in ablen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se v skladu s tajnika bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrabi na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Jugoslavija irredenta.

Kaznovanje zaslužnega učitelja.

V Komnu na goriskem Krasu učiteljuje nadučitelj Josip Strekelj, 37 let je že učitelj, 21 let član okrajnega šolskega sveta, izvrsten učitelj in izborni knetovalec, ki si je pridobil velike zasluge za celo okolico. In ta zaslužni učitelj je dne 9. maja prejel od šolskega oblastva dekret, s katerim se premešča v vasico Stomaž. In kaj je vzrok kazenski premetitvi? Ob neki državni slavnosti je tudi komenska šola izobesila državno zastavo, toda na koncu droga je bil privezan šop lipovega zelenja (Lipno - slovensko drevo). In za ta "grozen zločin" je bil vestni učitelj brez disciplinarne preiskave premeščen v neznatno kraško vasico. Na njegovo mesto pa pride bivši narodnjek Gojko Šuka, sedaj fašist Sešuca. Komentarja pač ni treba!

Gradnja predilske železnice.

Italija namerava se letos pričeti z gradnjo predilske proge, ki bo Trbiž vezala s Trstom.

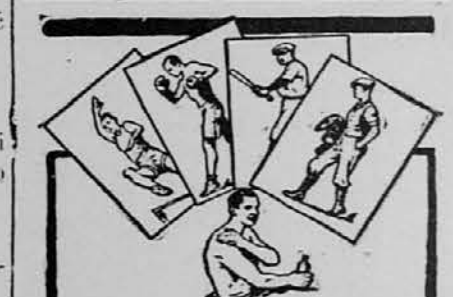
Slušatelji ljubljanske tehnične fakultete

se si na poučenem potovanju v Trst ogledali aljarne pri ladjedelnicah. Popoldne so imeli pristo in so se kopali ter ogledovali mesto. Zvečer so imeli v hotelu "Evropa" poslovilni večer, katerega se je udeležil tudi tržaški jugoslov. konzul Stepanović in ostala oseba je konzulata, poleg tega veliko

Število članov jugoslovanskega federalnega akademškega društva "Balkan" in veliko število jugoslovanskega občinstva.

S smrtjo plačano junastvo.

Bratrujev blapec Matija Pavšič iz Vipave se je z vozom moke vračal v Vipavo. Blizu trga mu pridri naspoti vojaški voz, v katerega sta bila vprežena dva splešena konja, na vozu pa sta sedela dva preplašena vojaka z raztrganimi vajeti v rokah. Pavšič prišče na pomoč, hotel ustaviti konja. Konja sta Pavšiča podrla na tla in ga potepala, razen tega pa je še voz sel čez njega. Junaki blapec je bil grozno razmesarjen in je v strašnih bolečinah kmalu nato izdihnil.

Veselite se vdrnenja s PAIN-EXPELLEREM.
 Po trdnem dnevnem delu si nadgrnite roke, noge in hrbet. Človek, ki dela z mislimi, ne sme biti bolan. Urite se vedno. Poskusajte vdrnenje s Pain-Expellerjem.
 Pain Expeller ohranja zdrave ljudi pri zdravlju.
 \$5 in 70c. Steklenica v lekarnah.
 F. A. D. RICHTER & CO.
 104-114 So. 4th St., Brooklyn, N.Y.

ZA NAKAZILA V AMERIŠKIH DOLARJIH --

IMAMO DIREKTNE ZVEZE, POTOM KATERIH IZPLAČUJEMO DOLARJE POLJUBNIM OSEBAM V JUGOSLAVIJI, ITALIJI, AVSTRIJI IN NEMČIJI.

Ker pa je zvezana nabava dolarjev za izplačila v Jugoslaviji z znatnimi stroški, smo bili primorani zvišati pristojbino, ki je sedaj naslednja:

Za izplačila dolarjev brez pogoja: do \$25. po \$1., od \$25. naprej po 4%.

Za izplačila proti predložitvi vidiranega potnega lista: do \$25. po 75 centov, od \$25. naprej po 3%.

Denar, nakazan v Jugoslavijo brez pogoja, se izplača naslovniku takoj ter isti lahko takoj z denarjem razpolaga. Vred tega priporočamo onim, ki pošljejo denar samo za potne stroške, poslužiti se drugega načina ter označiti na nakaznici: Izplačati bi proti predložitvi vidiranega potnega lista (posla za Združene države). Ako potem naslovnik nebi mogel predložiti takega potnega lista, se stavi nakazani znesek zopet na razpolago vplačniku.

Pristojbina za izplačila dolarjev v Italiji, Avstriji in Nemčiji znaša do \$25. po 75 centov za nakazilo, od \$25. naprej po 3%, to je po 3 cente od dolarja.

Nakazil za zneske pod \$5. ne moremo prevzeti. Vred takomskih odredb, ne moremo izplačati v Nemčiji naenkrat eni in isti osebi več kot \$20. Znesek za pristojbino nam je poslati obenem z onim, ki naj se izplača.

Povdarjamo pa, da je najbolje in najenostavneje nakazati od tukaj dinarje oziroma lire zlasti onim, ki bvirajo na deželi daleč od banke ter v menjanju dolarjev niso izkušeni.

Na zahtevo izvršujemo izplačila tudi brzojavno in potom brzojavnega pisma. Stroški za brzojavno pismo (Cable Letter) znašajo \$1., stroški za direktno brzojav (Cable) pa: v Jugoslavijo \$5., v Italijo, Avstrijo in Nemčijo \$4.

Vsi oni, ki tega oglasa nebi razumeli, naj nam pišejo za natančno pojasnilo ter pripomoči, v katero državo žele denar poslati.

FRANK SAKSER STATE BANK

Pod krivo jelko. Spisal Peter Bohinjec.

(Povest iz časov rokovnjačev na Kranjskem.)

(Nadaljevanje.)

VIII.

Gospod Kajetan, komendski kaplan, je strmel skozi okno na Kamniške planine. Kriška planina se je kopala v krvavi zarji in kopasti Krvavec v žarečem ognju.

Kajetan Huber je zaklenil duri kaplanije in s palico v roki odkorakal proti Mekinjam. Dobil je poziv na odgovor pred sodiščem. Otožno so odmevali trdi koraki po hodnikih starega samostana in zasklepetala je njegova okovana palica po kamenitem tlaku.

"Sam, brez puške, brez spremstva prihajaš, prijatelj! Ni te še zapustila srčnost!" ga pozdravi o-krajni komisar.

"Vojak ne pozna bojazni," odvrne Huber in premeri komisarja Detelo z očmi. "Ali so črni ali beli oblaki, ki plavajo nad mojo glavo?"

"Mešanica, prijatelj, mešanica! Pismo tvojega župnika te utegne rešiti, toda druge izpovedbe so obtežljive. Deželni svetnik Bernard Balfie se drži spričeval zdravnikov iz Ljubljane. Oba, dr. Trpinč in dr. Muk sta izjavila, da so udarci smrtni, da gre za težko telesno poškodbo. Samo strjena kri je bila po vseh živilih in tudi ni bilo na nobenem rokovnjaču za evanekario zdrave kože. In spričevala zdravnikov bodo odločilna. Čisto gotovo je, da bodo kmetje obsojeni. Najmanj dva meseca ječe jim ne odide, vsem od kraja, ako ne bo kazen še večja, vsaj pri nekaterih."

"In ta 'nekateri' sem tudi jaz, gospod komisar, kajne?" vzdihne kaplan in čelo se mu pomrača.

"Ti vendar nisi tolkel, gospod Kajetan!"

"Tisto ne, ker sem takoj odšel, ko so kmetje rokovnjače zajeli. In to je bila moja krivda, da ni sem počakal. Moje besedo bi bili upoštevali."

"In to je tvoja stvar, da si odšel. Odšel si po opravih, ki so bili postavljeni in nujnejši, kakor če bi čakal na Brnikih n spremljal vozove v Meknje. Ti si odšel, da preje najdeš gosposko, kmetje pa so sami delali pravico in to je bilo napacno. Tudi ko bi jim ti branil, bi bila tvoja beseda glas vpjočega v puščavi. Ljudstvo je bilo preveč razburjeno, da bi morda beseda kaj izdala. Saj še mojega svarila niso poslušali."

Pajek na stropu je predel dalje svojo mrežo in se ni zmenil za svet okrog sebe.

Gospod kaplan je podpisal zapisnik in se je vračal miren mimo kriške graščine na svoj dom, duša njegova pa je plavala po betlehemske planjavah, sveti dan se je bližal.

Tam na ovinku sreča tri ženske, ki ga že od daleč prijazno nagovarjajo:

"Gospod kaplan! Iskale smo vas doma, pa vas ni bilo."

"In kaj želite, dekleta?"

"Rade bi bile pri vas spoved opravile."

"Pa bi bile počakale. Sicer je pa doma gospod župnik."

"Inamo zaupanje do vas," pravi največja med njimi in pogleda popotnega gospoda tako pomenljivo, da je ta kar zganil z očmi.

"Odkod ste in kam greste pred svetim dnevom?" povpraša jih spet kaplan.

"Me smo doma od Šmarjetne gore in romamo na Limbarsko goro. Zaočljubile smo, da gremo vsako leto pred svetim dnevom k sv. Valentinu. Obljubo moramo držati."

"Taka obljuba je skoro nemogoča. V ti zimi pa na Limbarsko goro. Ali ste sestre?"

"Smo, gospod kaplan! Ob času kolere smo se tako zaočljubile."

Gospod Kajetan dvigne svojo palico in reče:

"Torej srečno pot, dekleta!"

"Ako vam ni neljubo, gospod kaplan, povemo kar tukaj, kar imamo na srcu, in nam bo potem lažje," reče spet največja izmed njih.

"Le pojdite v Kamnik in tamkaj odprite svoja srca patru, da vas ozdravi," odvrne gospod Kajetan in hitro odide svojo pot, dekleta pa še stoje na poti in se posmehujejo.

"Tiček je ta kaplan, ni nam šel na led," pravi spet največja med njimi. Bila je Travnova Jera in njeni dve sestri.

Komendski kaplan hiti dalje. Kar začuje stokanje v bližnjem grmovju. Obstane in postane pozoren. Ozre se nazaj, a treh sestra ni bilo več videti. Vendar se hoče prepričati, kaj je in se bliža vzdihajočemu glasu.

Kmalu zagleda pod grmom neko žensko, ki se vije in valja na tleh.

"Pomagajte, po meni bo!" kliče raztrgana be-radičica!

Gospod Kajetan takoj uga-ne, da ima opraviti z bolnico in jo zaupno povpraša:

"Ali vam je slabo, žena?"

"Oh!", odgovori neznanica. "usmilite se me si-romacičice. Tri ženske so me srečale, so me napadle in oropale ter steple tako, da ne mislim več na življe-nje."

Gospodu kaplanu se zasvita v glavi in sumljive misli sprelete njegovo dušo. Vse besede in obnaša-nje treh deklet mu švigajo prd očmi. Skoro ni ve-del, kaj početi. Ali ni bilo treba dolgo premišljeva-ti. V tistem hipu skoči iz zasede našemljen človek in mahne s kolom po kaplanu. Ta se je ob šunu zasukal in kol je zletel mimo njegovega hrbta. Ta-krat dvigne kaplan svojo gorjačo in mahne po rokovnjaču. A tudi ženska je hipoma ozdravela in

skočila pokonci. Spopadli so se vsi trije in začel se je boj na življenje in smrt. Kaplanov udarec je že toliko omamil nasprotnika, da je imel gospod Ka-jetan več opraviti s praskajočimi rokami ženske ka-kor z moškim napadalcem. Tega je kmalu spravi-l pod-se, naposled pa se mu je posrečilo, da je tudi žensko položil poleg moškega. Tega je zvezal za roke s svojim pasom, žensko pa je privezal za kite k napadalčevim nogam. V tem je ženska zabrlizgala na piščalko, a gospod Kajetan je tekla na vs pre-tege v bližnjo vas in tri romarice, ki so hitro pri-tekla na lice mesta, so le zaničljivo gledale za be-žečim kaplanom.

Ko so vaščani pridrli oboroženi na rok-ovnjače, ni bilo več ne duha ne sluha ne o Travnovih treh, ne — o Golobarju in Burkaši.

Razburjen je prišel gospod Kajetan domov, praz-novat sveti dan, a spisal je še tisti sveti večer pismo do škofa s prošnjo, naj ga prestavi drugam, ker v Komendi ni več varen življenja. Na mizi pa je ležalo pismo vodiškega kaplana, ki mu piše, da je prestav-ljen v Mengeš.

Na Šent Janžev dan sta šla oba na Brnike po slo-vo h gospodu Matevžu, ki ju je oba odpeljal na novo službo s svojim vozikom.

"Brez žrtve ni zmage," je ponavljal brniški be-neficijant.

IX.

Veliki Gropa je sedel v votlini onkraj Jame, n-dolbleni ob Savi v skalnati čeri in imenovan: "Bran-kov kevdere". Poleg njega je sedela grbasta Aga-ta in se zakrivala v beli kožuh. Pred njima je stala njena hči Mica s svetlimi očmi. Nekaj tovarišev je čepelo ob malem ognju na robu čeri in si gredo prenarle ude.

Bila je suha zima in svetla noč — tisti sveti več-er. Praznični glas je odmeval po vsi sorški ravni-ni, na obzih rokovnjaške družine pa se je brala nevolja in jeza.

"Ti si bila torej ob grobu, Mica?" povpraša harambaša svojo hčer.

"Nisem bila pri odprtem grobu, ko so vanj zavali truplo mojega Groge in z njim vred še tri druge, ki so pomrli po poti od kmetijskih udarcev. Pravila mi je vse to Burkaša. A kaj to? Saj za-lujem že drugič po svojem ljubem. Toda te groz-ne muke, ti neusmiljeni udarci, ki so padali na naše uboge ljudi od Brnikov do Mekinj. Jaz ni-sem mogla gledati vseh teh krutosti od blizu. Bi se bila izdala. Burkaša mi je pravila, da so vlekli mojega Groga za pete po kametnitih stopnicah in je udarjal z glavo ob kamen. Ni čuda, da je izdihnil. Grozno! Takih muk niti mi ne iznajdemo," je pri-povedovala hči Velikega Groge z živo ponašo, dok-ler ji solze niso zalile oči in vzele govrico.

Rokovnjači so molčali in kovali maščevanje.

"Pusti kolesa, ki se več ne obračajo in sedni na sanke, pusti rajnke tam, kjer so, in se brigaj za žive, Mica!" izpregovori na tleh sedeča sloka žen-ska, držeč v naročju obezano glavo Golobarjevo. Njene plave oči se zagledajo v ranjenčeve oči, njene ustnice pa se nategnejo in raztegnejo v zaničljiv, hu-doben posmeh. Bila je Travnova Jera. Pa nadaljuje:

"Ko bi bila šla ti danes z mano, bi se tvoje svetle oči zaverovale v fanta, da bi hipoma poza-bila vse srčne rane. Pustimo mrtve v miru in glej-mo, da dobimo v roke glavnega junaka naših na-sprotnikov. Meni bi se bilo danes kmalu posrečilo, da ni ta nerodna roka mojega Golobarčka vse skvarila."

Ranjenec je nekaj godel sam zase, Jera pa je pripovedovala popoldanski dogodek pod kriško graščino.

"Ni nam šel na led. Golobarjeva roka je spret-na za lov na golobe, je urno za krajo ženskih rob-cev, toda kol mu je izpodletel," skoneč Travnova Jera.

"Imaš prav, Jera," se oglasi majhen možiček ob ognju. "komendskega kaplana moramo dobiti—živega ali mrtvega. Škoda, da si danes zaigrala vlogo spokorjene romarice," skoneč Kovar iz Smar-ce.

"Meni se tako zdi, da bo s Kajetanom težko kaj. Čuti, da so mu tla postala vroča in preden nam pride spet v pest, bo že Bog ve kod na drugem koncu kranjske dežele. Ti kraji niso več za nas in gledati moramo, da se premaknemo onkraj Kranja," modruje Jera in boža glavo svojega ranjenca.

Veliki Gropa je zadovoljen majal svojo glavo in potrdil Jerine besede: "Jera ima prav. Nazaj se po-maknemo proti Udnemu borštu. Tačman nas z vese-ljem pričakuje."

Ob bukvi je sedela Mica in molčala. Njene oči so bile uprte v mater. Obe sta bili zamišljeni in sme-hu ni bilo na njunih ustnicah, ko so tovariši začeli izbijati surove dovtipce. Mici se je prignusilo doseda-nje življenje in v dnu njenega srca je tlela iskra, ki se je večala in večala, dokl ni butnila na dan. O-brne se do harambaše in s solznimi očmi začne go-ovoriti:

"Oče, jaz sem sita tega življenja. Sveti dan bo jutri, mi pa ga bomo praznovali v ti duplini."

"Saj je naš Zveličar tudi v votlini prebil no-čojšnjo noč," je odvrne Jera posmehljivo. Ali sta-remu Gropi se oči zaiskre, iz njegovih prsi se dvigne nestrt ponos in zakliče z zategnjenim glasom:

(Dalje prihodnjik.)

Čudovita živalska bitja.

V newyorškem zooškem par-jko, da služi ta rep kot opora pri-ku v Bronzu se nahaja najbolj-čudna žival v celem stvarstvu. Ta žival je takozvani "Aavk-vark" ali zemeljski prašič. Narava je morala biti kaj čudnega razpo-loženja, ko je zbrala skupaj tele-sne posebnosti najmanj pol duca-ta bitij ter jih zvarila skupaj v to groteskno bitje.

Prvikrat je prišla sedaj ta-žival v Ameriko in izplača se ogle-dati ta čudni stvor narave.

Znanstveno ime te živali se glasi Orycterpos Athiopus ter je približno pet čevljev dolga od nosa pa do repa ter tehta 140 funtov. Ta izvanredna žival ima telo prašiča, ušesa mule, oči kot mačka, glavo kot volk, zobe kot riba, noge psa, rep avstralskega kanguru-ja in jezik, ki je dolg čevljev in pol.

Ta čudna mešanica je delala znanstvenikom velike preglavice. Skrajno težko je bilo namreč ugo-toviti sorodstvo te živali.

Ker ne spada v nobeno drugo znano družino ali skupino živa-li, se splošno domneva, da je to prazgodovinski tip, ki je ostal ne-izpremenjen tekom tisočletij raz-voja ali evolucije. To teorijo pod-pirajo kosti, katere so našli v ze-meljskih skladih iz geološke do-be, v kateri so živel dinosavri in druge predpotopne živali.

Aavk-vark prihaja iz severne Afrike, kjer so se ohranili drugi prazgodovinski tipi, predvsem slon, ne da bi izpremenili svoj prvotni značaj. Kljub temu pa je bilo znanstvenikom težko poja-sniti to pravo čudo narave.

Ker raje ta žival po zemlji, bi človek domneval, da se bo v te-ku časa skrčil obseg ušes, a de-janski so ušesa te živali več kot en čevljev dolga, tenka kot papir opremljena z mišicami, ki jim da-jejo naravnost čudovito gibčnost. Mogoče je, da so ta dolga in ob-čutljiva ušesa posledica naravne obrambe, kajti v svoji domovini je Aavk-Vark slaščica za leo-parde in druge roparske mačke, vspricho katerih je dober sluh bi-stvenega pomena za žival, ki se ne more braniti.

V neverjetno kratkem času se zna ta žival zakopati v zemljo ter niti zasledovalcu in naj je človek ali leopard. To je tudi vzrok, da se jo tako redko kedaj ujame živo.

Koza te živali je tako trda in dlaka tako gosta, da ne predre-pik strupenih kač. Afriški doma-čini jo love s sulicami, a jih po-gosto zvodi za nos, ker izkoplje več lukenj v tleh, a katerih se pa ne skrije. Ker se prehranja le z žuželkami, predvsem mravljami, je baje meso zelo prijetnega oku-sa in domačini ga nasole ter pre-kade, nakar ga zavzivajo pri svo-jih slovesnostih.

Ta žival ima še večji strah pred človekom kot pred svojim naj-večjim nasprotnikom, leopardom.

Pred vsem pa je težko poja-sniti izvanredni rep te živali, ki je popolnoma gol ter zelo močan. Nekateri znanstveniki domneva-

jo, da služi ta rep kot opora pri-plezanju na velika mravlišča, kjer išče žival svojo hrano. Če sebnno hadi tega, ker jih sploh ne ravi, vidimo, da se poslužuje pri kopanju in brskanju izključno le močnih zadnjih nog in da jo mo-čni edinole ovira. Vsled tega je rep te živali še danes prava ugan-ka za znanstvenike.

Nadaljna skrivnost je zavzoč-nost zob v gobcu Aavk-varka, po-sebno raditega, ker jih sploh ne rabi. Njegova hrana obstaja v glavnem iz mravelj, katere pobira s svojim dolgim jezikom, iz li-čink, koblic in drugih slinih ži-vali, katere lahko požre brez žve-čenja. Nadaljna posebnost obsta-ja v tem, da rastejo zobje v čel-justih, brez korenin, kot pri ri-bah. Ponavadi je osem zob na vsaki strani, a nobenega spredaj.

Mačje oči te živali so povsem razumljive, ker je nočna žival, ki spi celi dan v svojem skrivališču ter gre šele po solnčnem zatonu na lov.

Izbere si mravlišče z veliko skrbjo ter ga razbrska s par udarci.

Razno.

Dvoboji na Madžarskem.

Madžarski notranji minister je pred kratkim izdal zelo stroge odredbe proti dvoboju, ki se je zlasti po vojni na Madžarskem zelo razširil. Večinoma so se dvo-bojevale osebe iz krogov, ki pripa-dajo skrajnim šovinističnim strankam. Notranji minister je sedaj te manifestacije madžarske-

ALI STE KDAJ PREISKUSILI

Severa's Esko

MAZILLO ZOPER SRBEČICO?

Cena 50 centov

V LEKARNAH VSEPOVSOD.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

ga viteštva strogo zabranil. Na-ključje pa je nanese, da se je baš te dni posabljal z nekim svo-jim nasprotnikom madžarski pro-svetni minister baron Klebers-berg, ki je mislil, da zanj prepo-ved ne eksistira. Dvoboj bi bil mo-ral ostati tajen, toda je prišel na dan in notranje ministrstvo je sedaj proti duellantu nastopilo v smislu odredbe.

Pustolovski zaročenec.

Napoljska policija je te dni aretirala in zaprla advokata Al-berta Likinskega, poljskega ple-miča in velikega pustolovca. Mla-di mož se je bil zaročil z 19-let-nim dekletom Rozalijo Villanovo siroto brez očeta in matere. Za-ročenka je imela veliko premože-

nje. Zaljubila se je v galantnega in finega mladeniča, ki pa je bil tako siromašen, da mu je morala posojati denar na račun bodoče-ga zakona. Poljak je z izposojen-mu svotami baje financiral neka "podjetja" na Dunaju. Policija pa je končno doznala, da veseli advokat sploh nima nobenih po-djetij ampak štiri priležnice, s ka-terimi ugonablja velikanske svo-te. Dekle sedaj toži pustolovca na povračilo posojila v znesku ene-ga milijona lir in radi lažnjive obljube, da jo vzame za ženo.

Poskušen samomor.

V Zagrebu se je z veronalom zastrupila dijakinja N. P. V opas-nem stanju so jo prepeljali v bol-nišnico. Vzrok samomora je baje nesrečna ljubezen.

DR. LORENZ

642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.
EDINI SLOVENSKI GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI.

Moje stroko je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 25 let ter imam skušnje v vseh boleznih — in ker znam slovensko, zato vsa morem popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanašati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdra-vim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, marulje in lise po telesu, bolezni v grlu, iz-padanje las, bolečine v kosteh, stare rane, oslabelost, živčne bolezni v me-hurju, ledicah, jetrah, želodcu, revmatizem, katar, zlatožilo, naduhaltd.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 8. dopoldne do 8. zvečer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

Sprejeli smo sledeče knjige ter jih prodajamo po znižani ceni.

Nova velika arabska sanjska knjiga. — Vsebuje 300 strani	1.50
Nova velika sanjska knjiga	.90
Sanjska knjiga, srednja	.35
Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod	.70
Kako postanemo stari? Vodilo po katerem se doseže najvišja starost	.50
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	.75
Spretna kuharica. Nova velika kuharska knjiga. Na-vočila, kako se kuhajo dobra in okusna jedila. Trdo vezana	1.45
Slovensko-angleška slovnica. — Vsebuje slovnico, slovensko-angleški slovar in kako se postane ameriški državljani. Trdo v platno vezana	1.50
Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja. — 1. in 2. zvezek	1.—
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka, od 1914 — 1918.	1.25
Robinson, povest	.65
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman	.80
Rinaldo Rinaldini	.50
Sveta Genovefa	.50
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu ..	.25
Čarovnica starega gradu	.25
Hitri računar ali Praktični računar	.75
Slovenska kuharica, (Kalinšek). Z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 668 strani, trdo v platno vezano ..	5.—
Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v Ameriki. Trdo v platno vezano	3.—
Narodni zaklad za klavir. Zbirka slovenskih narodnih pesmi	.90
Pesmarica Glazbene Matice. Zbori za štiri moške gla-sove. Vsebuje 103 najboljših slovenskih pesmi ...	2.50

(K naročilu priložite pokritje v znamkah ali M. O.)

Knjige Vam pošljemo poštne prosto.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : : New York, N. Y.

PRVA KEGLJAVKA

Pri ameriški kegljavski tekmi, ki se je vršila pred kratkim v In-dianapolisu, je dobila prvo na-grado Miss Alice Feeney. Podr-la je vsega skupaj 593 kegljev.

O ŽENSKI, KI JE BILA...

Roman — Spisal O. Soyka.

Pislovenil J. T.

20

(Nadaljevanje.)

— Ponoviti ste besedo za besedo, kar je pisal poljski kralj Poniatovski ruski carici Katarini.

Eva Morsini je zakričala:

— Molčite! Molčite oba! Kar mora priči je tisto, česar se bojim. Ali se vama res nič ne smilim?

Toda Wolfram je nadaljeval.

Govoril je, kar ga je nekaj sililo k govorenju, ker je bila njegova volja takrat še močnejša kot je bila Evina zapoved.

— Peter III. — je nadaljeval — ni umrl brez krivde. Ni bil dober, kajti skušal je ugonobiti svoj narod. Dve leti zatem je pa umrl drugi, ki je bil nedolžen. Pa tudi po Petrovi smrti ni bila prosta pot Katarine usode za človeka slave in sreče. V ječi je še vedno živel pravi, kronani car. Ona ni zapovedala, ona ni hotela, toda usoda je morila zanjo.

Tedaj je pa dvignila Eva Morsini glavo ter pogledala Wolframa, ki je takoj utihnil.

Par sekund je vladal v sobi mrtvaški molk.

Zatem je pa Eva izpregovorila s tistim jasnim, brezizraznim glasom, kot je govorila v sodni dvorani:

— Kaj veste vi o oni volji, kaj veste o vsem, kar se je zgodilo? Kako si pridržate govoriti o usodi?

To vprašanje je Wolframa tako zbegalo, da ni bil več mojster samega sebe, ampak je bil jecajočemu solarku podoben.

— Iz usodnih daljav se nam oznanja poslanica o življenju in smrti jetnika v ječi. V nesreči rojenega in v nesreči živečega princeza so dve leti zatem, ko je zasedla Katarina prestol, umorili njegovi čuvaji. Izdano je bilo povelje, da ga je treba umoriti, če bi ga kdo skušal rešiti. In tako se je zgodilo. Dobrobit države je zahtevala žrtve. Ramena krasne ženske so vztrepetavala v silnem razburjenju.

Njen pogled, vprti v Wolframove obrazne poteze, je bil temen in grozeč. Wolfram je trepetal in ni mogel nadaljevati predavanja.

Z vso silo svojega duha je zastoj iskal besed, pri tem je pa predobro čutil, da mu njen pogled narekuje brezpogojen molk.

To je bil nekrav dvoboj med njegovo in njeno voljo in v tem dvoboju je podlegel.

Kot iz daljave je slišal Merryjeve besede: — Ali ne izprevidite, da naju le mučite s preteklostjo? Mi hrepenimo po sedanjosti, mi hočemo uživati sedanjost. Sedanjost!

Učenjak Wolfram je zaprl oči.

V njegovih besedah ni več živela preteklost, katero je skušal pričarati — toda ali je bilo to, kar se je dogajalo, sedanjost?

Merry je bil vstal ter stopil zaračega pogleda k Evi Morsini.

— Kako lepa ste! Veselite se vendar, vi ste ...

Ti dve besedi sta proizvedli nanjo velik vpliv.

— Jaz sem? — je zamrmrala. — Se enkrat se je nesigurno obrnila ter ponovila: — Jaz sem?

Iz ozadja jedilnice se jim je bleščala nasproti velika plošča brunenega zrcala.

— Pojdite z menoj — je zapovedala Merryju.

Merry je vzel petrolejko z mize ter šel udano za njo do zrcala. Navsezadnje bi bilo lahko pojasniti nenavadno dejstvo, da sta Merry in Eva ponavljala stavke, katerih nista v življenju nikdar slišala in katere so govorili pred več stoletji dve osebnosti.

To bi se navsezadnje dalo pojasniti. Tisti stavki so dobesedno zapisani v knjigah in morda sta jih kdaj slučajno čitala, pa so ostali v njuni podzavesti. Nekaj davno pozabljenega je spalo v njunem spominu. Treba je bilo močne Wolframove volje, da se je zbudilo, kar sta kasneje izrazila z besedami.

Tezavnejše je pa izobraženemu človeku pojmiti dejstva, ki so se odigrala pozneje pred ogledalom.

V opravičilo moramo navesti, da sta bila Eva in Merry precej histerična, in da tak histeričen človek včasih marsikaj vidi, česar sploh ni.

Wolfram je bil ostal pri mizi, docim govori Merry v svojih spominih takole:

— Ko sem stopil z Evi Morsini pred zrcalo, se je soba potemnela. Svetel je bil le krog krog naju in zrcalo. Jaz sem zrl nepremično v zrcalo ter sem natančno opazoval vsako najmanjšo izpremembo.

— Ženska, ki je stala poleg mene, ni bila še popolna slika Katarine Velike, katero je bil malo prej Wolfram tako natančno opisal. Njena ramena so bila še ozka, njena postava ni bila tako visoka. V onih sekundah se je pa izpremenila kot sem natančno videl v zrcalu. Postala je večja in bolj polna. Prenesetljiva je bila pa izprememba njenega obraza in obnašanja.

Eva Morsini je bila samozavestna in energična le v trenutku, ko je stopila v dvorano. Prej in posledaj se je pa zdela, da jo muči strah in da išče zaščite.

To je bilo pa tisto sekundo pred ogledalom drugače in vedno drugače, kar sva bila skupaj.

Iz ogledala je vrasla visoka ženska, koje oči in kretnje so izdajale ponos in samozavest.

Dvakrat sem pogledal žensko poleg sebe. Bila je Evi Morsini. V ogledalu je bila pa povsem drugačna.

V zrcalu sem videl, kako se je ozadje jasnilo, in da ni bilo ozadje sobe, v kateri sva se nahajala, pač pa svečana dvorana, v kateri so se premikale postave in prihajale bliže.

Moški in ženske v čudni, meni neznan noši. Vse je imelo vprte poglede v Evi Morsini.

Tedaj se je iztrgala iz množice postava ter stopila v ospredje. In v tem moškem sem spoznal samega sebe.

To je bilo takrat, ko sem zakrčal in občutil, da mi gine zavest. Luč bi bila padla iz roke, če bi ne bil prihitel Wolfram ter jo prestregel.

Padel sem v nezavest.

Wolfram je pozneje potrdil, da se je bila Evi Morsini izza onega trenutka precej izpremenila, vendar pa ne tako, da bi mogel kdo opaziti, ki je ni prav dobro poznal.

Merry je bil pa vedno pripravljen za prisego potrditi vse, kar je videl. Toda pomisliti je treba, da je videl tisto, kar je opisal, malo prej, predno je padel v nezavest, da so bili njegovi živi do skrajnosti napeti, in da se je nahajal v stanju, ko človek marsikaj vidi, česar ni v resnici.

Iza onega časa do končne katastrofe se pa ni popolnoma nič izpremenil značaj ženske, ki se je imenovala Evi Morsini.

Doslej se je vedno izpreminjala. Včasih je bila vesela, včasih bojeva in pripetilo se je celo, da je semptam goreče prosila varstva in zaščite.

(Dolje priklopnj.)

DIJASKE SEGE IN NAVADE

Po ameriških vseučiliščih je navada, da se vsako leto enkrat zberejo starejši letniki ter kleče prosijo mlajše studente za majhen letni dar. Slika nam predstavlja starejše člane Harvard University, klečeče pred Widener knjižnico v Cambridge, Mass.

Proces proti hajduku Čarugi.

(Nadaljevanje.)

Na to je sodišče zaslisevalo so-voditelja Čarugine razbojniške tolpe, Pavla Prpiča, imenovanega Prpič Veliki.

Predsednik: "Prpič, ali ste razumeli obtožnico?"

Prpič: "Sem".

Predsednik: "Ali se čutite krivega?"

Prpič: "Malo že".

Predsednik pozove Prpiča, da pripoveduje o dogodku v Tompojevih, nakar pripoveduje Prpič obirno, kako sta k njemu prišla Tomac in Šega in ga v imenu Čaruge pozvala, da gre v Tompojeve. Ko so prišli na lice mesta, niso našli Čaruge. "Šega me je prevaril".

Predsednik: "Zakaj pa ste pred preiskovalnim sodnikom in pred orožniki izpovedali drugače?"

Prpič: "Ker sem se bal batina-nja".

Na večino ostalih vprašanj odgovarja Prpič oklevaječe, češ da ne ve ali da se točno ne spominja.

Predsednik: "Kdo je streljal na nadgozdarja?"

Prpič: "To je storil Šega. Jaz sem se ta čas nahajal na dvori-ščen".

Predsednik: "Vi zopet obračate. Zakaj ste v preiskavi trdili drugače?"

Prpič: "Žandari".

Prpič se zapleta v čedalje večja protislovja, nakar prične opovirati Šego in Tomca. Opisuje Tomca v podrobnosti, opisuje samega Čarugo, opis Šega pa se strinja s Krmpotičem.

Končno se konfrontira Prpič in Čaruga.

Predsednik: "Kaj pravite k Prpičevi izjavi?"

Čaruga: "Ne odgovarja res-nici".

Predsednik: "Kako to?"

Čaruga: "V celici mi je Prpič pripovedoval natančno, kaj se je zgodilo v Tompojevih".

Predsednik: "Prpič pa zani-ka to pripovedovanje. Prpič, kaj pravite k temu?"

Prpič: "Sestali smo se mnogo preje in se tudi dogovorili".

Med obtožencema nastane pre-pir, slišejo se besede: "Ni res, ni res".

Potem predsednik zaslisi goz-darja Luko Tomljenovića, kojega stanje se je v toliko pobiljšalo, da se lahko zaslisevalo v sodni dvorani.

Priča Tomljenović: "10. okto-bra 1923 zvečer sem zapisal p-sarno in se podajal na dvorišče. V tem trenutku sem zapazil dva orožnika. Šel sem jima nasproti, čudeč se, da prihajata tako poz-no. Vsi dve mraka ju nisem mogel spoznati v licu. Vprašala sta me, ali je to "feršteraj" in kje se nahaja blagajna. Odvrnil sem ji-ma, da znotraj. Med tem časom so pristopili k meni 4 orožniki, ki so me obkolili z naperjenimi karabinkami. V hišo je stopil naj-prvo "orožnik", za njim jaz in za menoj ostala tolpa. Voditelj tolpe je takoj planil proti mizi, za ka-tero je sedela družina nadgozdar-ja Pirkmayerja in naperil na Pirkmayerja dva samokresa. Pirk-mayer je vprašal čisto mirno:

"Kaj hočete ...?" toda stavka ni mogel dokončati, ker ga je med-tem zadela kroglja. Nato sta me-ne zadeli dve krogli v hrbet in ledja. Pal sem proti vratom, kjer me je zadela še tretja kroglja. Za-čul sem krič in vik Pirkmayerje-ve dece in gospe, ki je kričala: "Joj, moja desna roka!" Malo za-tem se mi je znova približal vo-dja tolpe in uraval samokres proti meni. Ko je opazil kri, se je oddaljil. V sobi se je nahajal Pirkmayer s štirimi otroci, sopro-gejo in gostom". Priča zanika, da bi bil Čaruga udaril Pirkmayer-ja s samokresom po glavi, kakor pripoveduje Čaruga.

Predsednik priči: "Ali je ta mož pred vami tisti, ki je ustrelil Pirkmayerja?"

Priča ogleduje Čarugo in od-govarja, da ga ne more spoznati, ker je tedaj bil mrak.

Čaruge se smeje zadovoljno.

Predsednik Čarugi: "Kaj pravi-te k tej izjavi?"

Čaruga: "Jaz tega moža ne po-znam. Da sem bil v Tompojevih, bi ga poznal".

Priča Filakovac pripoveduje, da je pred preiskovalnim sodni-kom očital Čarugi: "Če si že strel-jal, zakaj si streljal na žene?", na kar je Čaruga odvrnil: "Na žene jaz nisem streljal".

Sodnik svetnik Buričan pripo-veduje, kako mu je Čaruga na vprašanje o članih razbojniške tolpe odvrnil: "Vse za narod in za kralja".

Po odmoru je sodišče razprav-ljalo o uboju narednika Tintorja. Prpič priznava, da je bil prisoten. Čaruga je zabičal celi tolpi, da ne sme streljati, dokler ne iz-streli sam. Ko se je tolpa pribli-žala naredniku, je Čaruga izpalil prvi, ostali za njim.

Predsednik: "Prpič, ali vam je Čaruga priznal, da je ubil Tin-torja?"

Prpič: "Da in ne".

Predsednik konfrontira Čarugo in Prpiča.

Prpič Čarugi: "Jovo, ti si bil vodja, ti si ukazal mojemu bra-tu, da odstrani Tintorja, ti si u-kazal, da si prepovedal streljati, dokler ne izstreliš sam!"

Čaruga zanika, nakar pristopi Prpič ponovno k Čarugi in mu pravi: "Jovo, kaj praviš, da nisi bil, če si pa bil!"

Po tem zaslisevanju je pred-sednik preložil razpravo.

19. maja je bil VII. dan raz-prave proti razbojniku Čarugi. Še 18. maja je prevladovalo sploš-no prepričanje, da morebiti Ča-ruga res ni pravi morebiti nad-gozdarja Pirkmayerja v Tompo-jevih. Situacija je bila nejasna in ponekod povoljna za Čarugo, ker je Prpič Veliki zatrjeval, da ni Čaruga sodeloval pri tem ve-likem in groznem zločinu. Neka-teri indiciji so nasprotno govori-li, da je moral Čaruga biti tudi zraven. Na današnji razpravi je prišlo do senzacionalnega pre-obrata. Čaruga je bil popolnoma premagan in gnan.

Prpič Veliki je bil ves dan za-mišljen in otožen. Proti večeru je zaprosil, da bi rad govoril s pa-nikom. Prpič je na to v prisot-

ROYAL MAIL
Se Jago, vidi postojna pomena prva
NEW YORK IN HAMBURG
CHERBOURG IN SOUTHAMPTON
"Ohio" "Ordnas" "Orca" "Orbita"
Ti parniki so novi in moderni v vsa-
kem ostri, najbolj priljubljeni, potni-
kom in glasovite radi komodnosti in
KOMFORTA.
Zdrava, tečna in obilna hrana se ser-
vira vsem potnikom na belo, pokritih
misah. Družina, sene in otroci imajo
POSEBNO PAZLJIVOST.
Za podrobnosti se obrnite na naše
zastopnike v vašem mestu ali na
ROYAL MAIL STEAM PACKET CO
25 Broadway, New York

nosti treh drugih prič izjavil, da je bil Čaruga vodja razbojništva v Tompojevih in da je sam ubil gozdarja Pirkmayerja. Misteri-jozni "Šega" ni nikdo drugi ne-go on.

Razprava 19. maja se je običaj-no pričela ob 9. dopoldne. Pred-sednik kazenskega senata je ta-koj ob otvoritvi odredil orožni-
kom:

"Odvedite Čarugo za trenutek na hodnik iz dvorane!"

Čaruga, ki ni ničesar vedel in slutil, je mirno in samozavestno zapustil dvorano.

Predsednik proti obtožencu Prpiču:

"Tako! Sedaj nam pripovijte, kdo je ubil nadgozdarja Pirk-mayerja?"

Obtoženi Prpič Veliki je nato preklical svojo prvo izpoved ter začel govoriti, kako je bil napad izvršen in kako da je Čaruga, ki je vodil vso akcijo, ubil Pirk-mayerja. Med drugim je dejal:

"Pri tem napadu smo bili Jovo (Čaruga), jaz, Prpič Mali in Lu-ka Šulentič. Izjavljam, da je Ča-ruga vodil napad na gozdarsko poslopje in da je on sam ubil nadgozdarja Pirkmayerja. Pri napadu je bilo vsega skupaj od-danih deset do dvajset strelav. Nadgozdarja je ustrelil "Šega", ki ni nikdo drugi kakor Čaruga. Čaruga mu je pozneje pravil, da je ubil nadgozdarja, ker je hotel nanj navaliti. Hoteli smo odpelja-ti veliko blagajno, da v tem tre-otku so prišli orožniki, ki so za-čeli streljati. Čaruga je z žviž-gom dal povelje na umik.

Predsednik je nato odredil, da so v dvorano pripeljali Čarugo. Predsednik se je obrnil proti nje-mu ter mu dejal:

"Prpič priznava, da ste vi bi-li v Tompojevih in da ste ubili nadgozdarja Pirkmayerja!"

Čaruga mirno: "Ni res! Imam priče!"

Pri nato sledeči konfrontaciji je prišlo do burnega prepira med Čarugo in Prpičem. Prpič je več-krat opozoril Čarugo:

"Jovo priznaj! Priznaj, čeprav še samo dve uri živiš!"

Čaruga: "Nimam pojma!"

Prpič s povzdignjenim glasom:

"Uteči ne moreš usodi, magari da danes dobiva vrv okoli vratu!"

Čaruga: "Lažeš!"

Prpič: "Ti lažeš! Bil si tam!"

Prpič je nato priznal vse zlo-čine, ki mu jih obtožnica navaja. Bil je udeležen pri razbojništvu v Liki in drugod.

(Nadaljevanje sledi.)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sram naznanjamo za-
lostne vest vsem prijateljem in
znancem, da je dne 10. maja umrl
naš sin oziroma brat

ANTON JEREB

v starosti 17 let po šestmesečni
hudi bolezni. Pogreb se je vršil
dne 12. maja iz slovaške cerkve.

Tužnost nas veže, da se zahva-
ljamo vsem, kateri so ga prišli kro-
pit. Iskreno hvalo izrekamo čla-
nom društva sv. Petra in Pavla št.
35 JSKJ. za krasen venec, katerega
se mu položili na krsto v zad-nji pozdrav in ker so čuli pri njem
ter so se udeležili pogreba. Končno
se zahvaljujemo vsem, ki soga
hodili kropit in ga spremlili k več-
nemu počitku. Bog jim povrni!

Ti pa, dragi sin oziroma brat,
počivaj v miru in večna luč naj ti
sveti!

Zahvaljujoči ostali:
Janez in Helena Jereb, starši.
Janez, Jakob in Alojzij, bratje.
Helena, omožena Likovič, Marija
omožena Arhar in Angela Jereb,
sestre.

Lloydell, Pa., 3. junija 1924.
(2x 7412-6)

Kretanje parnikov - Shipping News

16. junija: Resolute, Cherbourg in Hamburg; Pittsburgh, Cherbourg; Luetzow, Bremen.

17. junija: Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg.

18. junija: Columbus, Bremen.

19. junija: Leviathan, Cherbourg; Olympia, Cherbourg.

20. junija: America, Bremen.

21. junija: Dulio, Genoa.

22. junija: Franco, Havre; Aquitania, Cherbourg.

23. junija: Lapland, Cherbourg; Stuttgart, Bremen.

24. junija: Chicago, Havre; Homeric, Cherbourg; Saxonia, Cherbourg; Orca, Cherbourg; Hamburg.

25. junija: Pres. Wilson, Trst; Pres. Harding, Bremen; Canopic, Cherbourg; Bremen.

26. junija: Berengaria, Cherbourg; Taormina, Genoa.

27. junija: Zeeland, Cherbourg.

28. junija: Majestic, Cherbourg; Lafayette, Havre; Conte Rosso v Genoa.

1. junija: York, Bremen; Colombo, Genoa.

2. junija: Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg; Republic, Cherbourg.

3. junija: Tyrrhenia, Cherbourg; Minnekahda, Cherbourg.

4. junija: Geo. Washington, Cherbourg.

5. junija: Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Muenchen, Bremen; Belgeland, Cherbourg.

6. junija: Resolute, Cherbourg; Hamburg; Orca, Cherbourg; Hamburg; Derflinger, Bremen; Giulio Cesare, Genoa.

7. junija: France, Havre; Aquitania, Cherbourg.

8. junija: Columbus, Bremen; Cleveland, Hamburg; Mongolia, Cherbourg.

9. junija: Berengaria, Cherbourg; Homeric, Cherbourg; Rotterdam, Bolougne, America, Cherbourg; Martha Washington, Trst.

10. junija: America, Genoa.

11. junija: Pittsburg, Cherbourg; Luetzow, Bremen.

12. junija: Westphalia, Hamburg.

13. junija: Majestic, Cherbourg; La Savoie, Havre; Lapland, Cherbourg; Mount Clay, Hamburg; Stuttgart, Bremen; Dulio, Genoa.

14. junija: Reliance, Hamburg; Seidlitz, Bremen.

15. junija: Paris, Havre.

16. junija: Leviathan, Cherbourg; Veendam, Boulogne; Albert Ballin, Hamburg; Orca, Cherbourg.

17. junija: Canopic, Cherbourg; Bremen, Bremen.

18. junija: Mauretania, Cherbourg; France, Havre.

19. junija: Zeeland, Cherbourg.

20. junija: ...

21. junija: ...

22. junija: ...

23. junija: ...

24. junija: ...

25. junija: ...

26. junija: ...

27. junija: ...

28. junija: ...

29. junija: ...

30. junija: ...

31. junija: ...

32. junija: ...

33. junija: ...

34. junija: ...

35. junija: ...

36. junija: ...

37. junija: ...

38. junija: ...